

Κοντά στον Χριστό

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΕΝΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΞΕΩΝ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΙΕΡΑΠΥΤΝΗΣ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ

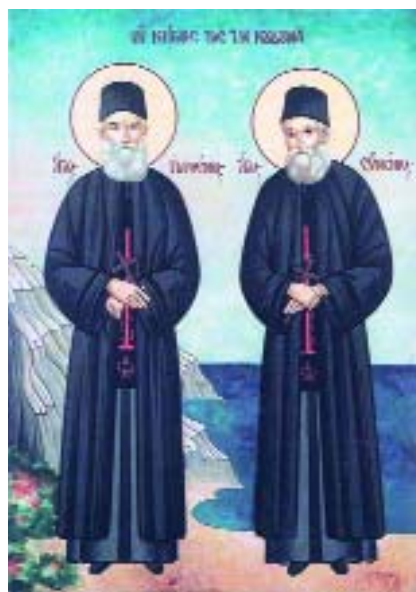
ΤΕΥΧΟΣ 32ο ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2006

Οι Ὁσιοὶ Παρθένιος καὶ Εὐμένιος

Μετὴν ἐξάπλωση τοῦ χριστιανισμοῦ στὴν Κρήτη ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Τίτο, πού τὸν ἄφησε ὁ Ἀπ. Παῦλος στὸ νησί γιὰ νὰ κηρύξει τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, ὁ κρητικὸς λαὸς μὲ πολλή καύχησι καὶ πνευματικὴ χαρὰ ἐορτάζει τοὺς δικούς του Ἁγίους. Ἐκείνους δηλαδὴ πού γεννήθηκαν ἢ ἔζησαν στὴν εὐλογημένη αὐτῆ γῆ, καὶ μὲ νηστείες, ἀγρυπνίες καὶ προσευχὲς ἀναδείχθηκαν γνήσιοι φίλοι τοῦ Χριστοῦ, ἐπίγιοι ἄγγελοι καὶ οὐράνιοι ἄνθρωποι. Ὅλοι τοὺς ἔζησαν θεάρεστα καὶ μὲ πνευματικούς ἀγῶνες κατόρθωσαν νὰ πολεμήσουν τὸν διάβολο, τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο καὶ νὰ ἐνδυθοῦν τὸ νέο τὸν «ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Δύο ἀπὸ αὐτούς τοὺς ἁγίους εἶναι καὶ τὰ κατὰ σάρκα ἀδελφία Παρθένιος καὶ Εὐμένιος, πού διέσωσαν τὴ μοναστικὴ παράδοση τῆς Κρήτης σὺς Ἱερές Μονές

Ἁγίου Ἀντωνίου Ἀπεζανῶν καὶ Παναγίας Ὁδηγητρίας καὶ ἀνακαίνισαν τὴν Ἱ. Μονὴ Κουδομαῖα στὰ νότια τῆς Κρήτης, ὅπου σὲ

σπήλαια κοντὰ στὸ Μοναστήρι πέρασαν τὸ δεῦτερο μέρος τῆς ζωῆς τους. Γεννήθηκαν στὸ χωριὸ Πιτσίδα τῆς Ἐπαρχίας Πυργιωτίσης ἀπὸ εὐσεβεῖς γονεῖς, ὁ μὲν Παρθένιος τὸ ἔτος 1829, ὁ δὲ Εὐμένιος τὸ 1835. Τὰ κατὰ κόσμον ὀνόματά τους ἦταν Νικόλαος καὶ Ἐμμανουήλ. Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα τους ἀποφάσισαν νὰ γίνουν μοναχοὶ καὶ ἔτσι μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ ἀφιερωθοῦν ὀλοκληρωτικὰ στὸ Θεό.

Ἐκίνησαν ἀπὸ τὴ Μονὴ Ἀπεζανῶν, ὅπου παρέμειναν δύο ἔτη, συνέχισαν στὴ Μονὴ Ὁδηγητρίας, ἀλλὰ μετὰ ἀπὸ ὑπόδειξη τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἐξαιτίας τῆς βαρ-

βαρότητας τῶν Τούρκων κατακτητῶν πού φόνευαν τούς μοναχοὺς στὶς Μονές, μεταφέρθηκαν στὴν περιοχή τοῦ Κουδουμᾶ. Ἐκεῖ ἀρχικά ἔμεναν στὶς σπηλιές, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχαν κελλιά, μετὰ ὁμως ἐργάστηκαν πολὺ σκληρά καὶ μεγάλωσαν τὸ Ναὸ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, στὸν ὁποῖο φυλασσόταν ἡ θαυματουργὸς εἰκόνα τῆς Παναγίας. Ὁ Μητροπολίτης Κρήτης Μελέτιος πού παρακολουθοῦσε τὴν πνευματικὴ ζωὴ τῶν Ὁσίων ἔδωσε τὴν ἄδεια στὸν Εὐμένιο, πού εἶχε χειροτονηθεῖ στὸ μεταξύ Ἱερομόναχος στὴ Μονὴ Ὁδηγητρίας, νὰ ἐξομολογεῖ τούς πιστοὺς καὶ νὰ τούς στηρίζει μαζί μέ τὸν ἀδελφὸ του Παρθένιο, πού εἶχε ἀποκτήσει τὴ φήμη ἁγίου ἀνθρώπου. Ἔτσι ὁ Κουδουμᾶς μέ τὴν παρουσία τῶν δύο Ὁσίων ἔγινε παγκρήτιο πνευματικὸ κέντρο καὶ πολλοὶ ἔρχονταν στὴ Μονὴ γιὰ νὰ θεραπευθοῦν ἀπὸ διάφορες ἀσθένειες καὶ νὰ συμβουλευθοῦν τούς Ὁσίους γιὰ τὰ προβλήματα πού τούς ἀπασχολοῦσαν. Πολλοὶ ἐπίσης διαισθανόμενοι τὴν ἀγιότητα τῶν δύο μοναχῶν παρέμεναν ἐκεῖ καὶ γίνονταν μοναχοί.

Ἀπὸ τούς πολλοὺς κόπους, τίς προσευχές καὶ τίς ἀγρυπνίες, ὁ Παρθένιος ἀσθένησε βαρειά. Οἱ γιατροὶ τοῦ συνέστησαν νὰ τρῶει λίγο κρέας καὶ ψάρι γιὰ νὰ ἀνακτήσει τίς δυνάμεις του. Ἐκεῖνος ὁμως γιὰ νὰ μὴ σκανδαλίζει τούς ἀδελφούς τῆς Μονῆς, προτίμησε νὰ τρῶει βραστό ρύζι, χωρὶς λάδι τίς μέρες τῆς νηστείας. Ἀφοῦ κατάλαβε ὅτι ἔρχεται τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ἐξομολογήθηκε, κοινώνησε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ἔδωσε τίς τελευταῖες συμβουλές στοὺς ἀδελφούς τῆς Μονῆς καὶ ἀναπαύθηκε κοντὰ στὸν Κύριο τὴν Κυριακὴ 5 Σεπτεμβρίου τὸ ἔτος 1905. Μέ σεβασμὸ οἱ ἀδελφοὶ ἐνταφίασαν τὸ σκελετωμένο ἀπὸ τίς νηστεῖες σῶμα του.

Ὁ Ὁσιος Εὐμένιος, ἀδελφὸς τοῦ Ὁσίου Παρθενίου, πού ἀνέλαβε στὴ συνέχεια τὴν

ἡγουμενία τῆς Μονῆς, παρεκάλεσε τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Ἀρκαδίας Βασίλειο νὰ τελέσουν τὴν ἀνακομιδὴ τῶν Ἱερῶν λειψάνων τοῦ Ὁσίου Παρθενίου. Ἐπειτα ἀπὸ ὀλονύκτια ἀγρυπνία ἀνοῖξαν τὸν τάφο τοῦ Ἁγίου, συνελεξαν σέ εἰδικὸ κιβώτιο τὰ Ἅγια λείψανα πού εὐωδίαζαν καὶ τὰ τοποθέτησαν στὸ Ἱερό Βῆμα τοῦ Ναοῦ τῆς Θεοτόκου. Ὁ Ὁσιος Εὐμένιος ἀκολούθησε τὸ πρόγραμμα τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ συνέχισε νὰ ποιμαίνει τὴ Μονὴ μέ τὸ αὐστηρὸ μοναχικὸ τυπικὸ, νὰ ἀγιάζει, νὰ ἐξομολογεῖ, νὰ κοινωνεῖ τούς πιστοὺς πού ἐρχόντουσαν ἀπὸ ὅλη τὴν Κρήτη. Μετὰ ἀπὸ 16 χρόνια ἡγουμενίας καὶ μεγάλης προσφορᾶς στὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ τόπου, παρέδωκε καὶ ὁ Ὁσιος Εὐμένιος τὴν ἀγία του ψυχὴ στὸν Κύριο πού τόσο ἀγάπησε, στὶς 12 Σεπτεμβρίου τοῦ 1920.

Οἱ Ὁσιοὶ Θεοφόροι Πατέρες Παρθένιος καὶ Εὐμένιος ὑπῆρξαν δυνατοὶ ἀσκητές καὶ μεγάλες πνευματικὲς μορφές τοῦ περασμένου αἰῶνα πού ἐπιβλήθηκαν στὴ συνείδηση τοῦ εὐλογημένου λαοῦ τῆς Κρήτης. Μάλιστα εἶχαν ἀναγνωρισθεῖ ὡς ἅγιοι στὴ συνείδηση τοῦ κρητικοῦ λαοῦ πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό τους. Ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τὴν μνήμη τους στὶς 10 Ἰουλίου διότι ἐκείνη τὴν ἡμερομηνία ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τοῦ πρώτου Ναοῦ πού ἔκτισαν εὐσεβεῖς χριστιανοὶ πρὸς τιμὴν τους. Ἡ κρητικὴ παράδοση ἔχει νὰ μᾶς διηγηθεῖ πολλὰ θαύματα τῶν Ἁγίων, ὅπως θεραπείες ἀσθενῶν, ἐπιδημικῶν νόσων κ.λ.π., πού ἐπιβεβαιώνουν τὸ ψαλμικὸ «*Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ*».

Τὰ ἱερά λείψανα τῶν δύο Κρητικῶν Ὁσίων φυλάσσονται στὴν Ἱερά Μονὴ Κουδουμᾶ, ἡ ὁποία συνεχίζει καὶ σήμερα τὴν πνευματικὴ της παράδοση στὴ νότια Κρήτη καὶ πολλοὶ Χριστιανοὶ τὴν ἐπισκέπτονται γιὰ νὰ προσκυνήσουν καὶ νὰ λάβουν τὴ Χάρη τῆς Παναγίας, ἀλλὰ καὶ τῶν θαυματουργῶν Ἁγίων Παρθενίου καὶ

Οι απορίες μας...

-Γιατί η Ἐκκλησία μας δέν δέχεται τήν καύση τοῦ νεκροῦ σώματος;

-Ἀπό τά πρώτα χρόνια τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδή ἀπό τήν ἐποχή τῶν Ἀποστόλων, ἀμέσως μετά τήν Πεντηκοστή, οἱ νεκροί Χριστιανοί ἐνταφιάζονταν, ὅπως τάφηκε καί τό σῶμα τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ καί ὅλων τῶν Ἁγίων. Ἡ ταφή τοῦ νεκροῦ σώματος εἶναι δείγμα τιμῆς, σεβασμοῦ καί ἀγάπης πρὸς τόν νεκρό. Συμβολίζει γιά τούς πιστούς τήν ἐλπίδα, τήν πίστη καί τήν

προσδοκία τῆς κοινῆς ἀναστάσεως τῶν σωμάτων ὅλων τῶν νεκρῶν στή Δευτέρα Παρουσία γιά τή γενική κρίση τῶν ἀνθρώπων ἀπό τόν Δίκαιο Κριτή, τόν Ἰησοῦ Χριστό.

Μέ τήν ταφή τοῦ νεκροῦ σώματος οἱ χριστιανοί δείχνουν ὅτι γιά αὐτούς ὁ θάνατος δέν εἶναι τέρμα καί τέλος, ἀλλά ξεκίνημα καί πρόγευση τῆς ἄλλης, τῆς αἰώνιας ζωῆς. Γι' αὐτό τιμοῦν καί σέβονται τό ἀνθρώπινο σῶμα, πού εἶναι ναός καί κατοικητήριο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σύμφωνα μέ τόν Ἀπόστολο Παῦλο.

Ἡ ὀρθόδοξη χριστιανική παράδοση εἶναι ἡ ταφή τοῦ σώματος μέ τιμή καί σεβασμό, παράδοση πού εἶχαν καί οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι μάλιστα θεωροῦσαν μεγάλη ἀσεβεία νά μείνει ἕνας νεκρός ἀταφος, ἀκήδετος, δηλ. ἀφρόντιστος (ἀπό τό α στερητικό καί τό ρῆμα κηδομαι=φροντίζω). Αὐτό ἐξάλλου ὁμολογοῦμε στό τέλος τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως: «Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν καί ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος».

Γι' αὐτό τά νεκρά σώματα σφραγίζονται στόν τάφο μέ τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ καί ἔτσι διακηρύσσεται ὅτι θά ἀκολουθήσει καί ἡ ἀνάσταση αὐτῶν πού τάφηκαν. Ἀλλά καί μέ τήν ταφή σώζονται τά χαριτόβρυτα καί θαυματουργικά λείψανα τῶν Ἁγίων, τά ὁποῖα εἶναι ζωντανό παράδειγμα τῆς ἀθανασίας καί τῆς αἰώνιας ζωῆς. Σύμφωνα μέ τόν Ἅγιο Συμεὼν Θεσσαλονίκης, μέ τήν τοποθέτηση τοῦ λειψάνου στόν τάφο ἐκπληρώνουμε τό θεϊκό πρόσταγμα καί ἐπιστρέφουμε στή γῆ. Ὁ τάφος μᾶς συνδέει συναισθηματικά μέ τόν νεκρό μας, ἀφοῦ γνωρίζουμε ὅτι μέσα σ' αὐτόν ἀναπαύεται, «κοιμᾶται ἐν Κυρίῳ», μέχρι τήν ἡμέρα πού θά ἀναστηθοῦν ὅλοι οἱ «κεκοιμημένοι» γιά νά κριθοῦν μαζί μέ τούς ζῶντες. Τό νέο αὐτό ἀναστημένο σῶμα δέν θά πεινά, δέν θά διψᾷ, δέν θά ἀρρωσταίνει, δέν θά πεθαίνει. Ἀλλά καί ὅσοι θά ζοῦν ἐκείνη τῆ στιγμή δέν θά πεθάνουν γιά νά ἀναστηθοῦν, ἀλλά θά ἀποκτήσουν σῶμα ἀφθαρτο, ὅπως αὐτό τοῦ Ἀναστημένου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐπομένως, δέν μπορεῖ κάποιος βαπτισμένος Χριστιανός νά δηλώνει ὅτι πιστεύει στή μετὰ τόν θάνατο ζωή, καί ὁμως νά ἀρνεῖται τήν ταφή τῶν νεκρῶν, πού εἶναι ἀγραφὸς νόμος καί καθιερωμένη παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὅσοι δέν ἐφαρμόζουν τήν καύση τῶν νεκρῶν σωμάτων, στήν πράξη δέν πιστεύουν στήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά στόν μηδενισμό τοῦ ἀνθρώπου. Δέν πιστεύουν στήν ὑπόσχεση καί στήν ἐλπίδα τῆς Ἐκκλησίας γιά ἀθανασία καί αἰώνια ζωή καί περιφρονοῦν τό ἀνθρώπινο σῶμα, ἀφοῦ δεχονται τόν ἀφανισμό του.

Ἐπισημάνσεις: 1. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, 2. ΑΝΕΚΟΣ-ΤΑΜΑ, 3. ΘΕΙΟΣ-ΠΟΝΟΝ, 4. ΟΚ-ΙΚΑΝΟ, 5. ΝΑΕ-ΑΕΤΟΣ, 6. ΝΑΝΟΣ, 7. ΚΣ-ΦΩΤΕΙΝΗ, 8. ΟΑΣΗ-ΣΕΤ, 9. ΙΝΙΣΟΣ-ΡΑΚΙ, 10. ΑΝΙΣΑ-ΙΑ, κῶθρα: 1. ΚΑΘΟΙΚΟΙ, 2. ΑΝΕΚΑ, ΣΑΝΑ, 3. ΡΕΙ-ΕΝ-ΣΟ, 4. ΑΚΟΝ-ΑΦΗΣΑ, 5. ΙΟΣ-ΑΝΩ-ΟΝ, 6. ΣΣ-ΕΟΤ-ΣΤ, 7. ΠΙΤΣΣ, 8. ΑΤΟΚΟ-ΙΕΡΑ, 9. ΚΑΝΝΑΣ-ΝΤΑ, 10. ΗΜΩΝ, ΜΗ-ΚΙ, 11. ΣΑΝΟΣ-ΙΑ.

**Γράμμα στα παιδιά...
πώς μπορείτε να αξιοποιήσετε δημιουργικά
τόν ελεύθερο χρόνο τών καλοκαιρινών διακοπών**

Ἀγαπητά μας παιδιά!

Μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ φτάσατε στό τέλος μιᾶς ἀκόμα σχολικῆς καί κατηχητικῆς περιόδου. Μέ τήν τελετή λήξεως τών μαθημάτων καί τή λήψη τών τίτλων προόδου καί ἐπαίνων, ἀποχαιρητήσατε τούς δασκάλους σας, τούς κατηχητές σας, τούς συμμαθητές καί φίλους σας, ἀλλά καί τούς οἰκείους, ζεστούς καί γεμάτους συγκινησεις χώρους τῆς ἐκπαίδευσης καί ἀγωγῆς σας μέ τίς καλύτερες εὐχές γιά ἕνα ὄμορφο, δροσερό, εὐχάριστο κι εὐλογημένο καλοκαίρι.

Ἀφήσατε τή σχολική ζωή καί δράση, αὐτήν τήν προγραμματισμένη συστηματική σχολική διαδικασία πού γιά ἕννεα μήνες λειτουργοῦσε ἐπάνω σας σταθερά, ἀπαρέγκλητα, ἀπαιτητικά κι ἐπίπονα, ἀλλά εὐεργετικά γιά τό παρόν καί τό μέλλον σας. Καί φύγατε μέ τίς ἀποσκευές σας γεμάτες, ἤ μισογεμάτες, γνώσεις, δεξιότητες, ἐπιτυχίες, ἀρετές, ἀνάλογα μέ τίς προσπάθειες τοῦ καθενός σας, γιά τό σπίτι σας στήν πόλη ἢ στό χωριό.

Ὅλη ἡ χρονιά ἦταν γιά σᾶς ἕνας ἀδιάκοπος ἀγώνας γιά νά ἀνταποκριθεῖτε στό σχολεῖο, νά πετύχετε τούς στόχους σας, νά δικαιώσετε τίς προσδοκίες τίς δικές σας, ἀλλά καί ἐκείνων πού σᾶς φρόντιζαν καί ἦταν συνεχῶς στό πλευρό σας ἐπενδύοντας ἐπάνω σας ὄνειρα κι ἐλπίδες.

Ὁ ἀγώνας σας αὐτός δέν σᾶς ἄφηνε καθόλου χρόνο γιά λίγη ξεκούραση, ἀφοῦ τόσο τό σχολικό ὥραριο ὅσο κι ὁ ἐξωσχολικός χρόνος ἦταν ἀσφυκτικά γεμάτα ἀπό

δραστηριότητες καί προσωπικές ἐπιλογές κι ἐπιδιώξεις, σέ βαθμό μάλιστα πού νά στερεῖσθε καί τόν ἀναγκαῖο ὕπνο.

Τώρα ὁμως ἄρχισε νά κυλάει ὁ εὐλεύθερος χρόνος πού ἀκούει στό ὄνομα καλοκαίρι, διακοπές, ξεκούραση. Τώρα θά ἔχετε τό προνόμιο καί τή χαρά νά γεύεσθε τή ζωή τῆς οἰκογένειας. Παρέα μέ τούς τίμιους καί κουρασμένους γονεῖς σας, μέ τά ἀδελφία σας, οἰκείους καί φίλους θά ἔχετε τό χρόνο καί τόν τρόπο νά διαμορφώσετε εὐχάρι-

στες, δροσερές καί τρυφερές στιγμές. Νά χορτάσετε τόν ὕπνο πού σᾶς ἔλειψε.

Νά ξεκουρασεῖτε σέ ἀναπαυτική πολυθρόνα. Νά διαβάσετε ἕνα ὠραῖο βιβλίο ἢ νά λύσετε ἕνα σταυρόλεξο.

Νά συζητήσετε μέ
σ υ ν ο μ ἧ λ ι κ ο υ ς

φίλους σας. Νά ἀσχοληθεῖτε μέ τή φροντίδα τών λουλουδιῶν τῆς αὐλῆς. Νά ὄνειροπολήσετε. Νά πάρετε ἀνετα τό πρωινό σας ἀκούγοντας μουσική εὐχάριστη. Νά βρεθεῖτε ἐπιτέλους στό μεσημεριανό καί βραδινό τραπέζι μαζί μέ τούς γονεῖς, ἀφοῦ ὄλο τό χειμῶνα ὁ καθένας ἔτρωγε τίς περισσότερες φορές μόνος του, βιαστικά κι ὄρθια γιά νά προλάβει στή δουλειά του. Καί, τό σπουδαιότερο, τώρα νά κουβεντιάσετε, νά συζητήσετε πολλά ἐνδιαφέροντα θέματα, νά ἀνταλλάξετε γνώμες κι ἀπόψεις μέ τούς γονεῖς σας μέ μιᾶ διάθεση οὐσιαστικῆς συμμετοχῆς στή ζωή καί τά προβλήματα τῆς οἰκογένειας, μέ πνεῦμα ἀμοιβαίας κατανόησης, σεβασμοῦ καί ἀγάπης. Τώρα θά δαχειριστεῖτε τό χρόνο σας

ἐλεύθερα χωρίς πίεση σύμφωνα μέ τίς κλίσεις, τά ἐνδιαφέροντα καί τίς προτιμήσεις σας σέ σχέση βέβαια πάντα καί μέ τίς οικονομικές δυνατότητες τῆς οἰκογένειας.

Γιατί καλά μας παιδιά καλοκαιρινές διακοπές δέ σημαίνει σέ καμιά περίπτωση ραστώνη, ραθυμία, ἀπραγία, ραχάτι. Δέ σημαίνει τελικά χαμένος χρόνος. Σημαίνει διαρκῆς κίνηση καί δράση. Ἡ ζωὴ εἶναι ἕνας ἀδιάκοπος ἀγώνας στό χρόνο. Ὁ χρόνος σας εἶναι ἡ ζωὴ σας καί ἡ ζωὴ σας ὁ χρόνος σας. Χρόνος καί ζωὴ εἶναι δύο λέξεις πού στήν οὐσία ταυτίζονται καί ἔχουν τό ἴδιο ἀντίκρουσμα γιά τόν ἄνθρωπο. Ὅταν λογαριάσετε καί σκεπτόσαστε τό χρόνο σας, ἡ κατανάλωση τοῦ χρόνου σας μέ τόν α' ἢ β' τρόπο προδιορίζει τή ζωὴ σας.

Ἡ σπατάλη τοῦ χρόνου εἶναι σπατάλη τῆς ζωῆς. Χάνετε τή ζωὴ, ὅταν χάνετε τό χρόνο. Προσέξτε ἀγαπητά μας παιδιά νά μή γίνετε θεατές τοῦ χρόνου πού τρέχει ἀσπμάτητα, ἀλλά δημιουργικοί ἐκτελεστές του. «Φεῖδου χρόνου» ἔλεξαν οἱ σοφοί μας πρόγονοι.

Ὁ χρόνος εἶναι χρήμα, μέ τήν ἔννοια βέβαια ὅτι, ὅταν εἶσαι δραστήριος κι ἀξιοποιεῖς τό χρόνο δημιουργικά, αὐτός σέ ἀνταμοίβει μέ ψυχοπνευματικά καί ὕλικά ἀγαθά. Ὁ χρόνος λοιπόν ὀφείλει νά εἶναι κέρδος κι ὄχι ζημιά. Γιά σᾶς παιδιά μας ὁ χρόνος εἶναι γνώση, πού θά σᾶς ἐξασφαλίσαι μιὰ ἐπιτυχημένη καί χαρούμενη ζωὴ μεγαλώνοντας.

Ἡ ἐννεάμηνη ὑπερπροσπάθειά σας στό σχολεῖο ἢ στό φροντιστήριο γιά συμπληρωματική ἢ ἐμπειρωτική γνώση καί στίς λοιπές δραστηριότητες, ὅπως μουσική, γλώσσες, χορός, εἰκαστικές τέχνες κ.λπ., μή σᾶς παρασύρει τώρα στό ἄλλο ἄκρο πού λέγεται «φυγή» ἀπό τό χρόνο, δηλαδή σέ τεμπελιά, ἀδιαφορία, ἀπραγία, ἀπουσία ἀπό τή ζωὴ, τήν κίνηση, τή χαρά, τή δημιουργία.

Ἀντίθετα, ἀφοῦ ἠρεμήσετε καί χαλαρώσετε γιά μιὰ ἐβδομάδα, καθίστε καί σκεφθεῖτε πῶς θά σχεδιάσετε καί θά προγραμματίσετε τίς διακοπές σας στά μέτρα σας τόσο τά

προσωπικά, ὅσο καί στά πλαίσια τῶν δυνατοτήτων τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς. Κουβεντιάσετε τό πρόγραμμά σας μέ τούς γονεῖς καί τά ἄλλα μέλη τῆς οἰκογένειάς σας, ὥστε νά εἶναι κοινά ἀποδεκτό κι ὠφέλιμο γιά ὅλη τήν οἰκογένεια.

Τό πρόγραμμά σας μπορεῖ νά περιλαμβάνει σέ καθημερινή ἢ ἐβδομαδιαία βάση μέτρο ψυχαγωγία, πού συντελεῖ στήν ὁμαλή καί ἰσορροπημένη ψυχοσωματική ὑγεία, ἀφοῦ μέ τό παιχνίδι καί τίς ἄλλες δραστηριότητες τό παιδί ἐπικοινωνεῖ μέ τούς ἄλλους καί μαθαίνει νά συνεργάζεται καί νά κοινωνικοποιεῖται. Σᾶς προτείνουμε καθημερινό μπάνιο στή θάλασσα σέ συγκεκριμένη καί κατάλληλη ὥρα, χρόνο καί τόπο μέ τούς οἰκείους ἢ φίλους. Ἐπίσης, μελέτη κατ' ἐπιλογὴν. Σᾶς συμβουλεύουμε νά ἐπιναλάβετε τήν ὕλη πού διδαχθήκατε στά μαθήματα τῆς γλώσσας καί τῶν μαθηματικῶν μέ ἐλεύθερο καί ἀβίαστο τρόπο, ὥστε νά τήν ἐμπεδώσετε καλύτερα καί νά καλύψετε τυχόν κενά.

Ἀκόμα, μπορεῖτε νά διαβάσετε διάφορα βιβλία, ὅπως παραμῦθια, διηγήματα, περιπέτειες, ἐξερευνησεις, τή ζωὴ διαφόρων ἁγίων τῆς πίστεως μας, κεφάλαια ἀπό τήν Καινή Διαθήκη. Νά παρακολουθήσετε ἕνα παιδευτικό τηλεοπτικό πρόγραμμα, ἢ ἕνα ἀθλητικό ἀγώνα ἢ ἕνα κοινωνικό «ἔργο», ἀποφεύγοντας ὅμως τά ψυχοφθόρα θεάματα.

Στό πρόγραμμά σας ἐπίσης μπορεῖτε νά συμπεριλάβετε, ἂν τό θέλετε, τή συνέχιση τῆς ἐκμάθησης τῆς ξένης γλώσσας ἢ νά ἀρχίσετε τήν ἐκμάθηση μιᾶς ἄλλης γλώσσας. Μπορεῖτε ἀκόμη νά μάθετε μουσική, χορό, ἀγιογραφία, κομπιούτερ.

Μπορεῖτε νά παρακολουθήσετε διάφορες πολιτιστικές ἐκδηλώσεις, κατά προτίμηση, ἀπό τίς πολυάριθμες πού διοργανώνουν κάθε καλοκαίρι ἡ Τοπική Αὐτοδιοίκηση καί οἱ διάφοροι πολιτιστικοί φορεῖς.

Τέλος, τό πρόγραμμά σας ἐπίσης μπορεῖ νά περιλαμβάνει τήν πραγματοποίηση ἑνός ταξιδιοῦ ἢ μιᾶς ἐκδρομῆς ὀλιγοήμερης ἢ

πολύμερης. Ἐκτός προγράμματος μπορεί νά εἶναι ἕνας περίπατος στήν παραλία ἢ στή φύση, ἡ λήψη φαγητοῦ σέ ἕνα καλό ἔστιατόριο ἢ ἑνός ἀναψυκτικοῦ ἢ παγωτοῦ σ' ἕνα ζαχαροπλαστεῖο ἢ ἀναψυκτήριο.

Στίς θερινές σας δραστηριότητες καλό εἶναι νά εἶναι ἡ συμμετοχή σέ συγκεκριμένες δουλειές τοῦ σπιτιοῦ, γιά νά βοηθήσετε τούς γονεῖς σας. Αὐτές μπορεί νά εἶναι καθαριότητα, βοήθεια στήν παρασκευή φαγητοῦ ἢ γλυκοῦ, πόσιμα λουλουδιῶν, ψώνια, ἐξόφληση λογαριασμῶν, πλύσιμο πιάτων, κ.λ.π.

Κι ὁ ὕπνος πρέπει νά ἀποτελεῖ μέρος τοῦ προγράμματος. Συστήνεται ὁ μεσημεριανός ὕπνος ὡς ἀπολύτως ἀναγκαῖος καί ὠφέλιμος. Στή ζωή σας πρέπει νά κυριαρχεῖ τό μέτρο. Οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι ἔλεγαν ἐκεῖνο τό ὑπέροχο γνωμικό: «*pān mētron ἄριστον*». Ὅ,τι δηλαδή γίνεται μέ μέτρο εἶναι ἄριστο. Ὅ,τι ὑπολείπεται ἢ ὑπεβαίνει τό μέτρο, δηλαδή τό κανονικό εἶναι ἄσχημο καί κακό. «*Μηδέν ἄγαν*», δηλαδή τίποτε τό ὑπερβολικό. Καί φτάνομε νά δεχόμαστε τό «*πάντων χρημάτων μέτρον ἀνθρώπου*». Τό περίσσιο καταλεῖ τό ἴσο, λέει ὁ ἀπλός λαός. Στά πλαίσια τοῦ μέτρου ὁ ἄνθρωπος εἶναι εὐπρεπής, σωστός, κανονικός.

Ἄ, καί κάτι ἀκόμη γιά νά κλείσω τίς ὑπομνήσεις καί συμβουλές μου πού στόχο ἔχουν νά σᾶς βηθήσουν νά χαρεῖτε τό καλοκαίρι ἀξιοποιώντας το δημιουργικά καί ποιοτικά. Ἡ μαραθῶνια προσπάθεια σας νά ἀνταποκριθεῖτε στό σχολικό κι ἐξωσχολικό σας πρόγραμμα δέν σᾶς ἐπέτρεψε νά ἐκτελέσετε τά θρησκευτικά σας καθήκοντα σωστά. Ἴσως νά σᾶς ἔλειψε κι αὐτή ἡ προσευχή, πολύ περισσότερο ὁ ἐκκλησιασμός καί ἡ συμμετοχή στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας.

Εἶστε δικαιολογημένα σ' αὐτό γιατί δέ φταῖτε ἐσεῖς γιά τό σημερινό πρόσωπο τῆς Παιδείας μας.

Τήν περίοδο λοιπόν τοῦ σχολείου θέλομε νά ξέρετε ὅτι ἐμεῖς οἱ ἱερεῖς, οἱ δάσκαλοι, ἀλλά κι οἱ γονεῖς σας προσευχόμεσταν γιά σᾶς. Ἥμασταν δίπλα σας μέ τήν προσευχή μας νά σᾶς γαληνεύει τόν ὕπνο σας, τόν ἄγγελο νά σᾶς φυλάει καί τόν Κύριο καί Θεό μας νά σᾶς φωτίζει καί νά σᾶς δυναμώνει στήν ὠραία κι ἐπίπονη πορεία τῆς γνώσης καί ἀρετῆς. Τώρα, λοιπόν, αὐτές τίς ὁμορφες μέρες τῶν διακοπῶν ἔχετε τό χρόνο νά προσευχηθεῖτε στό Θεό μας, νά ἀνάψετε τό κεράκι σας στούς Ἁγίους μας πού γιορτάζουν τήν περίοδο αὐτή, ὅπως εἶναι ἡ Ἁγία Μαρίνα, ἡ Ἁγία Παρασκευή, ὁ Προφήτης Ἡλίας, ὁ Ἅγιος Παντελεήμονας καί τόσοι ἄλλοι. Ἐπίσης θά ἔχετε τό χρόνο καί θά τό κάνετε νά παρακολουθήσετε τίς Παρακλήσεις πρὸς τήν Παναγία μας τόν Δεκαπενταύγουστο καί νά ζητήσετε τή βοήθειά της, τή σκέπη καί τήν προστασία της. Κι ἐμεῖς θά εἴμαστε πάντα δίπλα σας καί θά σᾶς καμαρώνομε καί ὅλοι μαζί θά δοξάζομε τό Σωτήρα μας Κύριο.

Καλό κι εὐλογημένο καλοκαίρι!

**π. Ἐμμανουήλ Μολυμπάκης,
Ἱερέας-Ἐκπαιδευτικός**

Ἔδω̄ γελᾱμε...

Μία κυρία ρίχνει ψιλὰ στό πιατάκι ἑνός τυφλοῦ, ἀλλὰ τὰ ψιλὰ κυλοῦν στό πεζοδρομιο. Ὁ τυφλὸς σηκώνεται καί τὰ μαζεύει. Ἡ κυρία παραξενεύτηκε καί ρωτάει.

-Κύριε, δέν εἶσαι τυφλός;
-Ὁχι κυρία, ἀντικαθιστῶ τόν τυφλό ποῦ πῆγε σινεμά!

***

Μία κυρία, κοιτώντας ἔκπληκτη τό πιάτο, φωνάζει:

-Γκαρσόν, γκαρσόν! ἕνα ποντίκι στή σούπα μου!

-Καλέ κυρία, γιατί φοβᾶστε! Δέν βλέπετε ὅτι εἶναι ψόφιο;

***

-Ὁ διάλογος μεταξύ πατέρα και γιοῦ:

-Ὁ Τζώρτζ Οὐάσιγκτον, ὅταν ἦταν σπὴν ἡλικία σου, ἦταν ὁ πρῶτος μαθητὴς σπὴν τάξη του.

-Ναί, μπαμπά, ἀλλὰ σπὴ δική σου ἡλικία ἦταν ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

***

Ὁ μικρὸς Μανώλης ρωτᾷ τόν μπαμπά του:

-Γιατί αὐτό ποῦ εἶναι μακρόστενο, μαῦρο καί μικρό λέγεται μυρμήγκι;

-Γιατί ἂν ἦταν γκρί, μεγάλο καί στρογγυλό, θά λεγόταν ἐλέφαντας, ἀπαντᾷ ὁ πατέρας του.

***

Ὁ Πέτρος λέει στοὺς συμμαθητές του πῶς ἔχει μιά ἀδελφούλα.

-Πῶς τή λένε; ρωτᾶνε οἱ συμμαθητές του.

Καί ἐκεῖνος ἀπαντᾷ:

-Δυστυχῶς ἀκόμα δέν καταλαβαίνουμε τίποτα ἀπό αὐτὰ ποῦ λέει!

***

Ὁ ἐνοικιαστὴς παραπονιέται στόν ἰδιοκτήτη τοῦ σπιτιοῦ:

-Ἔχω ἔρθει νά σᾶς πῶ ὅτι τό ὑπόγειο τοῦ σπιτιοῦ εἶναι γεμάτο νερό.

-Μέ 150 εὐρώ ποῦ πληρώνετε τό μήνα, κύριε, τί περιμένετε νά σᾶς τό γεμίσω κρασί;

***

Ὁ δάσκαλος ἀπευθύνεται στόν Νίκο:

-Για νά δοῦμε, Νίκο, ξέρεις νά μοῦ πεῖς δύο ἀντωνυμίες;

-Ποιός, ἐγώ;

-Μπράβο, ὁ ἐπόμενος.

***

-Ὁ Γιῶργος μόλις ἔχει πάρει τόν ἔλεγχο ἀπό τό σχολεῖο καί μπαίνει στό σπῆτι ἔχοντας κρύψει τούς βαθμούς πίσω ἀπό τήν πλάτη. Δίνει ἕνα φιλί στόν μπαμπά του καί τοῦ λέει:
-Μπαμπά, ξέρεις νά ὑπογράψεις μέ κλειστά τὰ μάτια;

***

Ὁ νέος δάσκαλος τῶν Θρησκευτικῶν μπαίνει σπὴν τάξη καί ἐρωτᾷ τό ὄνομά τους.

-Πῶς σέ λένε ἐσένα παιδί μου;

-Μιχάλη, ἀπαντᾷ αὐτός.

-Παιδί μου Μιχαήλ δέν σέ βαφτίσανε; Μιχαήλ σέ λένε.

-Μανώλη.

-Παιδί μου Ἐμμανουήλ δέν σέ βαφτίσανε; Ἐμμανουήλ εἶναι τό ὄνομά σου.

Κι ἐσένα παιδί μου, πῶς σέ λένε;

Ἐμένα κύριε μέ λένε ... Παυλουήλ!

***

Ὁ δάσκαλος ἀνακοινώνει στοὺς μαθητές τὰ ἀποτελέσματα:

-Ἔδω̄ εἶναι τὰ χθεσινὰ τέστ. Μπουμποῦ 10, ... Τοτός 5!

Ὁ Τοτός διαμαρτύρεται στόν δάσκαλο:

-Μά, γιατί κύριε μόνο 5;

-Γιατί ἀντέγραφες ἀπ' τήν Μπουμποῦ.

-Ποιός; ἐγώ;

-Ναί, ἐσύ! Σπὴ 2η ἐρώτηση ἡ Μπουμποῦ ἀπάντησε «δέν ξέρω» κι ἐσύ ἀπάντησες «οὔτε κι ἐγώ».

***

Ὁ δάσκαλος τήν ὥρα τῆς Ἀριθμητικῆς:

-Ἔχω ἑπτὰ πορτοκάλια στό ἕνα χέρι καί ὀκτώ στό ἄλλο. Τί ἔχω;

-Μεγάλα χέρια, κύριε!

***

-Γιατί ἡ γάτα κάνει μαθήματα κομπιούτερ;

-Γιὰ νά πιάσει τό ποντίκι!

***

-Γιατί ἦταν τό βιβλίο τῶν μαθηματικῶν δυστυχισμένο;

-Γιατί εἶχε πολλά προβλήματα!

Ἰωάννα Κυμάκη

(Καθηγητικὸ Σχολεῖο Παναγίας Ἐλεούσας)

Σταυρόλεξο

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2							■				
3							■				
4			■		■						
5				■					■		
6		■							■	■	■
7			■								■
8					■	■				■	
9			■				■				
10	■		■	■						■	

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1. Γήπεδο ενός ήρωα του 1821. 2. Το όνομα ενός άξεχαστου ήθοποιού - Τό κάνουμε και τό κρεμάμε σίς είκόνες. 3. 'Ο αδελφός τής μητέρας μας - 'Ο χώρος και τών δύο ... είναι παγωμένος. 4. Τό ... μάλιστα τών 'Αγγλων - Τό έξυπνο και ... άρκουδάκι. 5. 'Αρχή προεκλογικού λόγου - 'Ο

βασιλιάς τών πουλιών. 6. 'Ο ... πολύ κοντός άνθρωπος. 7. Τό δέκατο και δέκατο όγδοο γράμμα τής 'Αλφαβήτα. - 'Η 'Αγία ... είναι ό Καθεδρικός Ναός τής 'Ιεράπετρας. 8. 'Η δροσιά τής 'Ερήμου - 'Όρος του βόλεϋ. 9. Ποταμός τής 'Αθήνας που έδωσε τό όνομά του σε μία συνοικία - Κρητικό ποτό. 10. Δέν είναι ... ίσα - Σταυρολούουδα (μενεξέδες). ΚΑΘΕΤΑ: 1. Οί Χριστιανοί τής Δυτικής 'Εκκλησίας 2. Τό θηλυκό του 2 όριζόντια - 'Όνομα ενός δωματίου. 3. «Τά πάντα...» εΐπε ό 'Ηράκλειτος.- «... άρχή έποίησε ό Θεός».- Μιά νότα 4. Μιά από τίς αισθήσεις μας - Τό κινητό τό ... στο σπίτι. 5. 'Υπάρχει και ... τής γρίπης - Τοπικό επίρρημα - 'Ο άνθρωπος είναι ένα ... 6. Δύο έχει ή ... μέλισσα - 'Αρχικά τουρισμού - Δύο γράμματα από τό ... κεράσι. 7. Τίς προτιμούν για φαγητό τά παιδιά... 8. Χρήματα χωρίς ... τόκο - Στην 'Εκκλησία υπάρχουν τέτοια σκεύη. 9. 'Η άξεχαστη τής Λυρικής Σκηνής Μαρία ... - Φοβέρα για μωρά. 10. 'Η δεύτερη λέξη από τήν «Κυριακή προσευχή» - 'Απαγορευτικό μόριο - 'Αλλιώς τό ...καί. 11. Τροφή τών ζώων - Τό χαϊδευτικό τής

Κάδρο μέ καρνάκι

Υλικά:

- Χαρτόνι κανσόν, σε χρώματα σκούρο μπλέ, άσπρο, κόκκινο και κίτρινο.
- Μιά ξύλινη κορνίζα (15X11 έκατοστά).
- Κόκκινη μπογιά.
- Ένα ρετάλι ύφασματος ριγέ μέ άσπρο και μπλέ χρώμα.
- Μία όδοντογλυφίδα.
- Κόλλα και ψαλίδι.

Τρόπος κατασκευής:

Πρώτα κόψετε ένα κομμάτι από τό χαρτόνι κανσόν σίς διαστάσεις τής κορνίζας. Κολλήστε στο κάτω μέρος του τά κύματα από τό ριγέ ύφασμα. Μετά κόψετε τά άσπρα συννεφάκια και τόν κίτρινο ήλιο από τά αντίστοιχα χαρτόνια και κολλήστε τα στο πάνω μέρος του μπλέ χαρτονιού. Στο πάνω μέρος τής όδοντογλυφίδας, που θά είναι ό ιστός του καρναβιού, κολλήστε τή σημαία από ριγέ ύφασμα (ή από άσπρο χαρτόνι που θά ζωγραφίσετε πάνω του τήν ελληνική σημαία). Στη συνέχεια κολλήστε στήν όδοντογλυφίδα και τό άσπρο χαρτόνι, που είναι τό πανί από τό κατάρτι· μετά κολλήστε τόν ιστό μέ τό πανί και τή σημαία στο κόκκινο σκάφος του πλοίου. Μόλις έτοιμασεί τό καρνάκι κολλήστε το πάνω στα κύματα, έτσι ώστε ή άκρη τής όδοντογλυφίδας να βρίσκεται στο πίσω μέρος. Κατόπιν βάψετε τήν ξύλινη κορνίζα μέ τήν κόκκινη μπογιά. Όταν στεγνώσει, τοποθετήστε τήν εικόνα μέσα σ' αυτήν και είναι έτοιμο τό καλοκαιρινό μας κάδρο.